

Karsibór - są pieniądze na dokumentację konserwatorską dawnego cmentarza ewangelickiego

Ewangelicki cmentarz został założony ok. połowy XIX w. (najstarszy z istniejących nagrobków pochodzi z 1865 r.) przez ludność pochodzenia niemieckiego, mieszkańców wyspy Karsibór.

Zostanie zachowana pamięć o ludziach, którzy mieszkali na wyspie Karsibór. Samorząd Świnoujścia otrzyma dotację na dokumentację konserwatorską dawnego cmentarza ewangelickiego. To pierwszy krok, aby ocalić od zapomnienia miejsce, o które przypominają się mieszkańcy wyspy, społecznicy oraz miłośnicy historii.

26 czerwca 2024 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął uchwałę w sprawie udzielenia w roku 2024 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze województwa zachodniopomorskiego.

- Oszacowaliśmy wartość dokumentacji na 161 500 zł, dostaniemy 80 000 zł, wkład własny Świnoujścia to 81 500 zł - mówi Arkadiusz Mazepa, Zastępca Prezydenta Miasta Świnoujście.

Na cmentarzu jest około 100 mogił i nagrobków. Po zakończeniu II wojny światowej został porzucony, gdyż przestał spełniać swoją pierwotną funkcję w związku z przesiedleniem ludności niemieckiej. Przez lata był rozgrabiany, dewastowany i niszczony. Jednakże na żadnym z poniemieckich cmentarzy na Pomorzu Zachodnim, nie zachowało się aż tyle detali, jak na cmentarzu w Karsiborze.

Cmentarz poewangelicki w Świnoujściu Karsiborze został wpisany do rejestru zabytków Decyzją Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z 31 marca 2004 r. Inicjatorem było Towarzystwo Naukowe im. Karola Estreichera (TNKE) reprezentowane przez Piotra Piwowarczyka.

Od kilku lat tuż przed 1 listopada młodzież ze świnoujskich szkół angażuje się w prace porządkowe na terenie cmentarza. Po latach zapomnienia, zapoczątkowany został proces przywracania pamięci i oddania należytego szacunku zmarłym, dawnym mieszkańcom wsi Karsibór, a równocześnie ich żyjącym potomkom.

Cmentarz poewangelicki w Karsiborze stanowi jeden z najlepiej zachowanych cmentarzy w województwie. Znajduje się na nim blisko 200 mogił. Parcele mogił zamykają się najczęściej w wymiarach ok. 280x280 cm oraz 80x200 cm. Pomiędzy nimi utworzone są aleje spacerowe z rzędownym układem zadrzewienia. Groby posiadają ciekawe, zróżnicowane formy, są to zarówno kwatery rodzinne, z metalowymi kutymi o roślinnych motywach ogrodzeniami posadowionymi na cokółkach - z tzw. „ogródkiem” i z żeliwną tablicą inskrypcyjną, jak i pojedyncze nagrobki z kamienia z krzyżami kamiennymi bądź metalowymi, lub też z owalnymi, ceramicznymi tabliczkami z inskrypcjami - niektóre czytelne do dziś mimo upływu czasu.